

Rdoušení

Strangulace, je smrt způsobená uzavřením dýchacích cest. Můžeme ji rozdělit podle typu použitého škrtidla a mechanismu na:

- Zardoušení – způsobena sevřením hrdla nejčastěji za pomoci rukou, šlápnutím na hrdlo, loketním ohbím či za pomoci stehen.
- Oběšení – čin může být prováděn vytažením osoby pomocí jeřábu do vzduchu nebo na šibenici.
- Uškrcení – pomocí škrtidla. Používal se i popravčí přístroj zvaný garota.

Dušení rdoušením vzniká **zmáčknutím** krku rukou nebo oběma rukama.^[1]

Charakteristika

Tlak na krk způsobuje **uzavření hlasivkové štěrbiny**. Krční tepny nebývají obvykle zcela uzavřeny, a proto **vědomí zůstává zpočátku zachováno**, přičemž se oběť brání. U pachatele se tak mohou najít stopy po souboji – oděrky pŕlměsíčkovitěho tvaru, pokousání, modřiny apod. Pachatel zesiluje tlak na krk oběti, kde tak vznikají charakteristická zranění.

Stádia

1. inspirační dušnost;
2. křeče;
3. kóma;
4. smrt.

Zevní a vnitřní prohlídka

Zevní prohlídka

Nacházíme **celkové známky dušení**, výraznou **cyanózu**. Ta je hlavně způsobena při městnavém typu, kdy pachatel zmáčkne žíly více a zamezí tak odtoku. **Edém obličeje** s petechiemi v obličeji, drobné **krevní výrony** zejména ve svalech oblasti spánku. Dále nacházíme na krku **oděrky** a krevní podlitiny, které modravě prosvítají kůži. Oděrky mohou být různé velikosti a tvaru, především pŕlměsíčkovitěho tvaru ale i pruhovité, čárkovité a jsou k nalezení zejména po stranách krku. Často na straně, kde působil palec, je viditelných známek méně než na straně, kde působily ostatní prsty. Pokud bylo hrdlo zmáčknuo opakovaně, počet oděrek bývá větší a z části ischemizovaná místa v místě komprese se mohou opětovně prokrvácet. Dohadem se můžeme dopátrat k poloze pachatele. Obloukovité oděrky bývají svoji konkavitou obráceny směrem dopředu. Pokud pachatel užil obou rukou, oděrky od palců bývají **ve střední části krku**, od ostatních prstů v **zadních částech krku** za kývači nebo až na šíji. Mohou chybět v případech, kdy pachatel obemkl celý krk, smáčkli-li krk přes část oděvu nebo pokud měl na rukou rukavice. Nemůžeme však vyloučit oděrky v případě, že si poškozená osoba se snahou zachránit si život a strhnout pachateli ruce z krku udělala oděrky sama.

Vnitřní prohlídka

Krevní výrony se nacházejí v **podkoží**, hlouběji v **řídském vazivu** mezi svaly a **mezi krčními orgány**, zejména v okolí štítné žlázy. Predilekčně se petechie nacházejí v oblasti hlasivek. Častým nálezem je **zlomenina jazyky a chrupavky štítné**, především u starších osob s kalcifikací chrupavek. V průdušnici a průduškách nacházíme **ružově červenou pěnu** v důsledku zvýšené premortální bronchiální sekrece. Pěna bývá rovněž kolem úst.

Díky nedokonalému uzávěru krkavic je krk mačkán vícekrát a ztráta vědomí nastává po určité době.

- *Pachatel často přidržuje na obličeji ruku nebo nějaký předmět, aby oběť nekřičela, takže mohou vzniknout oděrky rovněž v okolí nosu a úst.*

Při podezření na zardoušení je třeba při pitvě postupovat velmi opatrně a krk včetně šíje preparovat vrstvu po vrstvě. Je zde nebezpečí záměny postmortálně vzniklých krevních výronů za intravitální. Oděrky na krku nemusí být patrné hned po smrti (ohledání na místě). Patrnými a zřetelnějšími se stávají často až druhý den v důsledku zasychání.

Osoby, které rdoušení přežily, mají často **polykací potíže**, **vykašlávají krev**, **chraptí** a mají **překrvený hrtan**. Mohou mít i **amnézii**. Při prudkém uchopení za krk může dojít k okamžité **reflektorické zástavě srdce** – smrti **podrážděním n. vagu a karotického sinu**. Při reflektorické smrti chybějí celkové známky dušení a někdy i známky násilí na krku.

Rozlišení vraždy, sebevraždy, nešťastné náhody

Vraždy

Vraždy zardoušením postihují téměř výhradně **ženy** (zejména při vraždě z vlnosti), dále **novorozence a kojence**.

Sebevraždy

Sebevražda zardoušením je **nemožná** – s nástupem bezvědomí dochází k uvolnění tlaku na krk a obnovení krevního oběhu. Se sebevražednými pokusy se můžeme setkat u **duševně chorých osob**. Avšak při podráždění vagu a *glomus caroticum* může dojít k reflexní zástavě srdce.

Nešťastné náhody

K nahodilému usmrcení může dojít **reflexním mechanismem** při náhlém uchopení za krk. Často se setkáváme s náhodným usmrcením při sexuálních praktikách.

Odkazy

Související články

- Škrčení
- Ucpání nosu a úst
- Věšení (oběšení)
- Tonutí

Použitá literatura

- ŠTEFAN, Jiří a Jan MACH. *Soudně lékařská a medicínsko-právní problematika v praxi*. 1. vydání. Praha : Grada, 2005. s. 63. ISBN 80-247-0931-7.

Reference

1. ŠTEFAN, Jiří a Jan MACH. *Soudně lékařská a medicínsko-právní problematika v praxi*. 1. vydání. Praha : Grada, 2005. s. 63. ISBN 80-247-0931-7.

Schéma "rdoušení", pachatel použil loketní ohbí